

С. Заброварний, Г. Г. Стельмашук

Ментух Андрій Іванович

МЕНТУХ Андрій Іванович (11. 12. 1929, с. Карів, нині Сокал. р-ну Львів. обл.) – живописець. Премія ім. В. Стуса. Почес. чл. НСХУ (1999). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (2019). У грудні 1944 утік до Польщі, оскільки його родину вивезли у Сибір (РФ). Після війни вибухом відірвало ліву руку й пошкодило праву. 1946–47 оформляв титул. аркуші підпіл. г. «Інформативні вісті». Депортов. 1947 під час акції «Вісла» на тер. Ольштинщини (нині Вармін.-Мазур. воєводство, Польща). Закін. Гдан. інститут мистецтв (1959). Працював у ньому (згодом Вища мист. школа) доцент кафедри живопису (1964–90). Зробив знач. внесок у виховання плеяди польс. митців. Брав активну участь у творенні укр. громади в Гданську. За «укр. націоналізм» переслідуваний польс. владою до 1984. Співголова (з Е. Миськом) журі 1-го (1989), голова 2-го (1991) і 3-го (1993) Міжнар. бієнале мистецтва (Івано-Франківськ). Від 1960-х рр. – учасник зарубіж. худож. виставок. Персон. – в Івано-Франківську (1989, 1991, 1993), Львові, Хмельницькому (обидві – 1995), Одесі (1997), Києві (2000, 2005). Автор станк. робіт у символіст. стилі про самотність, красу, універсум. У серії «Образи» (1973–97) розкрив тему «людини-гвинтика», яка протистоїть викликам 20 ст. Для оформлення 5-ти випусків вид. «Український календар» Укр. суспільно-культур. товариства (Варшава) використано 71 роботу М. (серед них 41 портрет укр. гетьманів, поетів, письменників, укр. держ. і культур. діячів). Для здіб. митців з України заснував іменну стипендію (місячне перебування в його майстерні у Гданську). Деякі картини зберігаються в НХМ (Київ), Одес. ХМ, музеях Польщі.

Фотоілюстрації

Основні твори

«Втеча до Єгипту» (1964), «Т. Шевченко», «І. Франко», «Леся Українка» (усі – 1970–90-і рр.), «Образ» (1993), «Замрія» (1994), «Троє серед нас» (2000), «Разом. Єднаймося» (2004); серія «Без назви» (1973–2010).

Рекомендована література

1. Маричевський М. Дві зустрічі // ОМ. 1992. № 5–6;
2. Боднар І. Маляр Андрій Ментух // Шлях Перемоги. 1994, 12 листоп.;
3. Заброварний С. Андрій Ментух // Укр. альм. Варшава, 1996;
4. Підгора В. Ґрунти та повітря Андрія Ментуха // ОМ. 2005. № 1;
5. Медвідь Л. Дорога Ментуха // Там само. 2007. № 3;
6. Хіцинська І. Безіменна сторона знаного Андрія Ментуха // Там само. 2010. № 4 – 2011. № 1;
7. Ментух Андрій // Укр. митці у світі: Мат. до історії укр. мистецтва ХХ ст. Л., 2013.

Бібліографічний опис:

Ментух Андрій Іванович / С. Заброварний, Г. Г. Стельмашук// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-65447>. – Останнє поновлення : 2019.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).